

Bruk av munnbind og munnbind med øyebeskyttelse

Gjelder for: Hele SiV
Dokumenttype: Prosedyre
Sist endret: 22.08.2024

1. HENSIKT

Beskyttelse av munn og nese skal vurderes ved prosedyrer hvor det kan oppstå sprut av kroppsvæsker, inklusiv blod, sekreter og ekskreter, eller annet flytende materiale som kan inneholde smittestoffer. Munnbind beskytter pasient og personale mot overføring av smittestoffer [Basale smittevernrutiner](#)

2. ANSVAR

Alle ansatte som befinner seg i situasjoner der de kan bli utsatt for sprut og aerosoldannelse av smittefarlig materiale/agens.

3. FREMGANGSMÅTE

Munnbindet skal dekke både nese og munn. Fest det så det blir minst mulig lekkasje langs kantene. Et munnbind blir forurenset under bruk av smittestoffer i luften og fra bærerens nese og svelg. Bruk det bare én gang og kast det umiddelbart etter bruk. Ikke la det henge rundt halsen. Fjern munnbind etter at du har tatt av hansker og utført håndhygiene. Utfør håndhygiene på nytt straks munnbindet er tatt av [Håndhygiene - hånddesinfeksjon, håndvask](#)

Munnbind for å beskytte pasient brukes ved:

- operative inngrep og visse undersøkelses- og behandlingsmetoder
- sårskift o.a.
- vurderes ved pleie av pasient som er har [Beskyttende isolering](#)
- ved luftveisinfeksjoner hos personalet
- Munnbind anbefales også i noen tilfeller for personer med luftveissymptomer, for å hindre smitte til omgivelsene (kildekontroll)

Munnbind for å beskytte utstyr brukes ved:

- oppdekning av sterile instrumenter
- håndtering av injeksjons- og infusjonsmateriell hvis det er fare for at utstyret kan gjøres usterilt

Munnbind for å beskytte personalet brukes:

- i situasjoner der det er fare for sprut og søl for eksempel i nærkontakt med pasienter som hoster eller nyser.
- ved luftsmitte. Ved TB benytter personalet [Åndedrettsvern](#)
- sårskift o.a.
- ved arbeid med cytostatika, opptrekk av antibiotika og evt. allergiserende medikamenter
- hos pasienter som er luftsmitteisolert vurderes bruk av munnbind på pasient ved transport utenfor isolatet, f.eks ved lungetuberkulose inntil to uker etter behandlingsstart, se [Transport av isolert pasient](#)

Munnbind med visir/øyebeskyttelse, eks briller brukes ved:

- prosedyrer der det kan oppstå sprut av biologisk materiale
- suging av nedre luftveier

- ved nærkontakt med pasienter med mistenkt/verifisert luftveisinfeksjon
[Sesonginfluensa - smitteverntiltak](#) eller symptomer med aerosoldannelse
[Norovirus/sapovirus - smitteverntiltak](#)
- prosedyrer som fører til aerosoldannelse

4. GENERELT

Biologisk materiale er blod, serum, vevsprøver, sekreter, urin, avføring, puss mm fra syke eller friske mennesker. Munnbind av syntetisk materiale reduserer mengden av mikrober som overføres fra personalets nese/svelg til pasienten eller omvendt.

5. INTERNE REFERANSER

1.6.10.2.1	Basale smittevernrutiner
1.6.10.2.6	Håndhygiene - hånddesinfeksjon, håndvask
1.6.10.3.8	Transport av isolert pasient
1.6.10.3.9	Beskyttende isolering
1.6.10.5.1	Sesonginfluensa - smitteverntiltak
1.6.10.5.2	Norovirus/sapovirus - smitteverntiltak
1.6.10.9.1	Åndedrettsvern

6. EKSTERNE REFERANSER

[Håndhygiene. Nasjonal veileder.](#)
[Basale smittevernrutiner i helsetjenesten - veileder for helsepersonell](#)

